

Protokoll fra møtet i rovviltnemnda for region 8 den 21.3.2014

Sted: Alta.

Møtetid: 8.– 15.30 (lunsj kl. 12.–13.)

Tilstede

Rovviltnemnda	Andre
Fred Johnsen (Nestleder) John Karlsen Sigrund Hestdal Margit Mathisen Per Mathis Oskal Trine Noodt	Geir Østereng (FM i Finnmark, miljøvernadv.) Elle-Risten Wigelius (FM i Finnmark, miljøvernadv.) Anne Guttormsen, FMFI LAN Andreas Røsæg (FM i Troms, miljøvernadv.) Heidi-Marie Gabler (FM i Troms, miljøvernavdelingen) Aase Berg (FM i Troms, landbruksavdelingen) Vibeke Elvenes (Mattilsynet, RK Troms og Finnmark) Lina Nøstvold, Miljødirektoratet Øivind Løken, FKT- prosjektet Saga Svavarsdottir, prosjektet næring og rovvilt I Finnmark Emil Halvorsrud, prosjektet næring og rovvilt I Finnmark Truls Halvari, Finnmark Bondelag Veronica Andersen, Finnmark Bondelag

I tillegg deltok Torkild Tverrå (NINA) og Pär Nilsen (SNO) på deler av møtet.

Sakliste

3/14 Godkjenning av innkalling og sakliste	s. 1
Miljødirektoratets rolle i rovviltforvaltningen v/Lina Nøstvold	kl. 08.10–08.55
FKT-prosjektet, presentasjon av prosjektleder Øivind Løken	kl. 08.55–09.40
Kaffepause (15 min.)	kl. 09.40–09.55
Næring og rovvilt i Finnmark, Saga Svavarsdottir, Emil Halvorsrud	kl. 09.55–10.40
4/14 Orienteringssaker	s. 1
5/14 Referatsaker	s. 2
6/14 Fordeling av FKT-midler	s. 2
Lunsj	kl. 12.00–13.00
NINA, Bestandstilgang og tap i svensk reindrift v/Torkild Tveraa	kl. 13.00–13.45
7/14 Møteplan 2014	s. 12

3/14 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak:

Rovviltnemnda godkjenner innkalling og sakliste med merknad fra Per Mathis Oskal om at reindriftsorganisasjoner inviteres til fremtidige møter i nemnda og at konvensjoner for urfolk settes på agendaen for neste møter.

Innstilling til vedtak:

Rovviltnemnda for region 8 godkjenner innkalling og sakliste til møte den 21.3.2014, med følgende endring: orienteringssaker og referatsaker utsettes til etter presentasjonen fra NINA

4/14 Orienteringssaker

- Nemnda orienterer om eventuelle aktiviteter siden forrige møte
- Kort orientering fra Fylkesmannen i Finnmark
- Kort orientering fra Fylkesmannen i Troms
- Kort orientering fra Mattilsynet
- Kort orientering fra Finnmark Bondelag
- Kort orientering fra Troms sau og geit

5/14 Referatsaker

Type	Innhold	Avs./Mot.
U	Anmodning om delegert myndighet til å kunne fatte vedtak om tapsforebyggende skadefelling av..	Miljødirektoratet, 22.11.2
U	Innvilget søknad om fellingstillatelse på kongeørn – Åkerøya, Harstad	FMTR, 28.1.2014
I	Anmodning om delegert myndighet til å kunne fatte vedtak om tapsforebyggende skadefelling av..	Miljødirektoratet, 17.2.2014
U	Skadefellingstillatelse jerv – reinbeitedistrikt 9 – 29.12.2013–6.1.2014 – Tana kommune	FMFI, 29.12.2013
U	Skadefellingstillatelse på en jerv – Rávdoaivi – Kautokeino kommune	FMFI, 20.1.2014
U	Skadefellingstillatelse på en jerv – Nesseby kommune/Sør-Varanger kommune	FMFI, 22.1.2014
U	Skadefellingstillatelse på en jerv – Reinbeitedistrikt 35A Favrosorda – Aidejavvi vintersiida	FMFI, 5.2.2014
U	Skadefellingstillatelse for to jerv innen Lakselv og Brennelv beitelag og Reinbeitedistrikt 14A. Av..	FMFI, 21.1.2014
U	Fylkesmannen i Troms gir skadefellingstillatelse på jerv i Sørreisa kommune og fastlandsdelen..	FMTR, 4.2.2014
U	Fylkesmannen i Troms gir skadefellingstillatelse på jerv i Sør-Troms og nordre Nordland	FMTR, 4.2.2014
U	Rovviltnemnda i region 8 anmoder Miljødirektoratet om å vurdere uttak av jerv i region 8	Miljødirektoratet, 21.2.2014
I	Midlertidig svar på forespørsel om å vurdere uttak av jerv i region 8	Miljødirektoratet, 27.2.2014
U	Fylkesmannens behandling av søknad om skadefelling av gaupe i Kåfjord	FMTR, 27.1.2014
U	Innvilger skadefellingstillatelse på 1 gaupe i deler av Kåfjord kommune	FMTR, 18.2.2014
I	Klager på vedtak om kvotejakt på gaupe i region 2, 3, 6 og 8 i 2014 – faglig tilrådning	Miljødirektoratet, 10.1.2014
I	SNO, Søk etter gaupe	SNO, 18.2.2014
I	Betingede fellingstillatelser på gaupe 2014	Miljødirektoratet, 11.2.2014
I	Avgjørelse av klage på erstatning for rovviltsskade på sau 2012 – Miljødirektoratet opprettholder..	Miljødirektoratet, 18.12.2013
I	Høringsuttalelse til forslag til forskrift om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir dr..	NB, NSG, NBS, 13.1.2014
U	Rovviltnemndene i Norge anmoder klima- og miljøministeren og landbruks- og matministeren..	Rovviltnemndene 4.2.2014
I	Kommentarer fra NOF til brev fra rovviltnemndene til klima- og miljøministeren og til landbruks..	NOF, 17.2.2014
I	Instruks om tidsfrister i saker knyttet til rovvilt fastsatt av Miljøverndepartementet 16. desember..	MD, 16.12.2013
I	Rovviltnemndenes behandling av klagesaker	KLD, 11.2.2014
I	Effekten av høsting på produksjon og lønnsomhet i reindriften, NINA Rapport 999	NINA, januar 2014
I	Rapportering av bruk av FKT-midler i Vest-Agder i 2013	FMVA, 23.1.2014
I	Forvaltningsplan for rovvilt i Hedmark	Rvn. Hedmark, 10.1.2014
I	Nordisk kongeørnsymposium 2013, NINA rapport 1001	NINA, desember 2013
I	Kongeørn i Nord-Trøndelag, NINA rapport 1011	NINA, januar 2014
I	Uttak av rovdyr før beitesesongen 2014	NB, NSG, NBS, 24.2.2014
I	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, møteplan for 2014	Varangerhalvøya NPS, februar

6/14 Fordeling av FKT-midler

Vedtak:

Rovviltnemnda vedtar enstemmig innstilling til vedtak.

Innstilling til vedtak:

Rovviltnemnda i region 8 foretar en fordeling av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak mellom Fylkesmennene basert på fordelingsnøkkel vedtatt i Rovviltnemnda mars 2011, i henhold til planleggingsrammer i brev fra Miljødirektoratet 6.4.2014 samt retningslinjer i forvaltningsplan for rovvilt i region 8 datert 10.10.2013

Antall ynglinger av jerv, familiegrupper gaupe, bjørn og beitedyr beskriver behovet for forebyggende og konfliktdempende tiltak i hvert fylke. Hver parameter er tildelt lik vekt.

Region 8 har fått 1 500 000 til Spesielle driftsutgifter, kap 1420.21. Denne posten skal fordeles likt til fylkene med 750 000 til Fylkesmannen i Finnmark, og 750 000 til Fylkesmannen i Troms. 1 million av tilskuddsmidlene, kap 1420.73, settes av til prosjekt i regi av NINA. Fylkesmannen i Finnmark administrerer dette. Fylkesmannen i Troms er sekretariat for nemnda og tildeles 1 million til drift av nemda, kap 1420.21.

Fylkesmennenes skisserte rammer/fordeling tilsluttes. Med utgangspunkt i planleggingsrammen på 14 mill kroner til tilskudd kap 1420.73, 1,5 mill kroner til tjenestekjøp kap 1420.21 og 1 mill kr til drift av sekretariat kap 1420.21 for rovviltregion 8 for 2014 tildeles:

Fylkesmannen i Finnmark kr. 8 380 000, der 7 630 000 tas av Kap 1420.73 og 750 000 av Kap 1720.21.

Fylkesmannen i Troms kr. 8 120 000, der 6 370 000 tas av Kap 1420.73 og 1 750 000 av Kap 1420.21.

Politiske føringer og lovverk som ligger til grunn for sekretariatets saksfremlegg:

Følgende dokumenter er lagt til grunn for forslaget:

- St. meld. nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur
- Innst. S. nr. 174 (2003-2004)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold av 01.07.2009
- Lov av 29.05.1981 om viltet (Viltloven)
- Forskrift av 18.03.2005 om forvaltning av rovvilt.
- Forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 21.09.07.

Saksfremlegg

Bakgrunn

Vi viser brev fra Direktoratet for naturforvaltning om økonomiske planleggingsrammer for rovviltnemndene datert 5. april 2014. Den enkelte rovviltnemnd skal med utgangspunkt i planleggingsrammen gitt av Direktoratet for naturforvaltning fordele midler til ulike tiltakstyper, og i region 8 fordele mellom Fylkesmannen i Finnmark og Fylkesmannen i Troms.

Tildeling, budsjett og kostnad 2013

I 2013 ble region 8 tildelt 14 millioner til forebyggende og konfliktdempende tiltak, 1,5 millioner til tjenestekjøp (kap. 1427.21) og 1 million til drift av nemnda. Rovviltnemnda i region 8 vedtok på møte den 15. mars å fordele 15,5 millioner mellom fylkesmennene. Totalt 8 560 000 kroner ble fordelt til Fylkesmannen i Finnmark, der 7 560 000 tas av kap. 1472.73 og 1 million av kap. 1727.21. Troms fikk fordelt totalt 6 890 000, der 6 440 000 tas av kap. 1472.73 og 450 000 av kap. 1427.21. Fylkesmennene rapporterte hver for seg til Miljødirektoratet innen 21. januar 2014. Her er rapporteringen fra fylkesmennene:

Tabell 1. Finnmark: Midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak 2013, post 1427.73:

	Tiltak 2013	Omsøkt	Prioritering	Utbetalt
Rein – rovvilt. Ant. Søknader: Omsøkt/tildelt/utbeta It	Tapsforebyggende tiltak - rein			
17/14/13	Akutt rein	167 000	389 000	344 000
10/8/8	Tilsyn/klagesaker 2012	258 000	175 000	200 000
9/2/2	Kalving i gjerdet	215 000	30 000	30 000
1	Andre tiltak rein (E-Bjeller)	812 635	812 635	812 635
11/0/0	Flytting av rein, kombinert med foring og tilsyn	3 567 716		
25/23/21	Foring	493 900	355 000	330 000
	Sum tapsforebyggende tiltak	5 514 251	1 761 635	1 686 635
Husdyr - rovvilt. Ant. søknader	Tapsforebyggende tiltak - sau			
21/18/15	Tidlig nedsanking	741 170	502 479	414 323
12/12/7	Radiobjeller	864 620	162 500	151 136
	Andre tiltak sau (beredskapsareal etc.)	1 674 704	260 000	1 427 544
6/4/4	Forsinket slipp	54 000	60 000	98 800
1/1/1	Flytting av sau	370 000	90 000	90 000
0	Akutt sau	0	0	
	Sum tapsforebyggende tiltak	3 704 494	1 074 979	2 091 803
Menneske - rovvilt. Ant. søknader	Konfliktdempende tiltak			
7/7/7	Kadaverhåndtering i Pasvik	12 324	50 000	12 324
1/1/1	Søppelhandtering i Pasvik	132 000	132 000	132 000
1/1/1	Konfliktdempende tiltak utenom Pasvik	105 140	80 000	80 000
	Sum konfliktdempende tiltak	249 464	262 000	224 324
Generelt. Ant. søknader	Andre tiltak			

28	Jakttiltak(annonsering av) jerve- og gaupejakt-kurs, båser	1 973 100	524 977	329 983
8	Utgifter fellingslag og fellingsforsøk	469 556	1 344 000	297 028
7	Bestandsregistreringer av rovvilt	25 894	5 544	25 894
8/8/8	Dusør for rovviltyngling/kongeørnhekking	115 000	90 000	115 000
8/4/4	FoU-prosjekter rovvilt	2 369 338	1 586 000	492 292
3	godtgjøring fellingslag	297 028	551 416	297 028
17	Informasjon, kompetanseheving, dialog	127 135	106 621	127 135
6	Lokale/kommunale prosjekter	2 017 999	1 280 000	1 219 579
	Sum andre tiltak	7 395 050	4 144 558	2 606 911
	Sum totalt	16 863 259	7 243 172	6 609 673

Av det tildelte beløpet ble det igjen 950 327 kroner.

Fylkesmannen i Finnmark ble i tillegg tildelt 1 000 000 kroner over post 1427.21, som gikk til NINAs *Jerv og gaupe i Troms og Finnmark*. Av dette ble hele summen tildelt og utbetalt.

Mangel på personalressurser i miljøvernavdelingen på grunn av langtidssykemelding, permisjoner og vakanse i 2013 medførte at FKT-rapporter og søknader ikke ble fulgt opp i perioden juli til og med ut oktober. Dette bidro til, at vi sent fikk oversikt på rapportert forbruk på FKT-tiltak og det ble en del ubenyttede midler igjen. I 2013 var det behov for færre skadefellingsoppdrag med avlønning. Kun to kommunale skadefellingslag var operative sommeren 2013. Av budsjettetert ramme på 1 344 000 til skadefellinger, ble 297 028 kr benyttet. Da har ikke alle rapportert på utgifter for fellingsforsøkene. De fleste fellingsoppdrag ble utført av lokale lag.

Sommersesongen i 2013 var spesiell med en lang varmeperiode og et svært godt bærår og svært få bjørneobservasjoner i saubeiteområdene. Derfor ble det ikke søkt om skadefelling av bjørn i denne perioden. En rekke tiltakshavere kunne ikke forevise tilstrekkelig dokumentasjon til at vi kunne utbetale hele beløpet. En del rapporterte ikke og de fikk derfor ikke utbetalt tilskudd.

Rein – rovvilt

Totalt var det 55 søknader om planlagte tiltak og akutte tiltak fra reindriften i Finnmark. En del av midlene som er avsatt til reindriften går til akutte tiltak fra januar til april hvor tiltaket er foring for å samle flokken i perioder med store tap, dette i kombinasjon med ekstra tilsyn.

Effekten av tiltaket er varierende ut i fra driftsmønster, områdebruk, terreng, dyrenes tamhetsgrad og intensiteten i vakholdet. Av 16 akutte søknader ble 13 innvilget. Det var flere tilfeller av masseskader i reinflokker forvoldt av jerv. I reindriften har Fylkesmannen i Finnmark mottatt en rekke klager på avslag på utbetaling av tilskudd, flere av disse ble tatt til følge, og dette belastet budsjettet i 2013. Dette var tilfeller hvor siidagruppe ikke hadde økonomi til å gjøre utlegg for igangsetting av tiltak, og de kunne da heller ikke dokumentere utgifter i prosjektet.

Det ble ikke innvilget midler til planlagt ekstra tilsyn i kalvingsperioden i 2013.

Ni søknader omfattet kalving i gjerde, og to fikk tilskudd. Kalving på inngjerdet område benyttes av mindre flokker, men rapporteres å ha en effekt der hvor de midlertidige gjerdene blir satt opp på en hensiktsmessig måte i terrenget. For å få best mulig effekt er det i de fleste tilfellene nødvendig med ekstra vakthold i og rundt gjerdene.

Leve i naturen prosjektet” er avsluttet og aktivitetene som har vært vellykket blir gjennomført i et nytt prosjekt med en annen organisering. *Næring og rovvilt* prosjektet er etablert med en stilling i Øst-Finnmark og en i Vest-Finnmark. Stillingene er lokalisert hos Nesseby kommune og Porsanger kommune. Fylkesmannen har grunnet ovennevnte ressursmangel måttet nedprioritere møter med næringen. Vi hadde i 2013 møte med reinbeitedistrikt 14A og Njeaidan siida samt sauebeitelag i Øst-Finnmark i forbindelse med FKT-prosjektet i NSG. Fylkesmann har ikke deltatt i rovviltsporing sammen med næringen i 2013 eller møtt næringen på deres arena.

Husdyr - rovvilt

Fylkesmannen ga i 2013 tilsagn om tidlig nedsanking kun til de besetninger som ligger i forvaltningsområdet A – for gaupe, eller besetninger som er berørt av jerv eller grenser til A-området for jerv eller bjørn. I Neiden beitelag ble det gitt midler til beredskapsareal og beredskapsgjerde, midler til forsinket beiteslipp og tidlig nedsanking. En bruker holdt dyra på innmark hele sesongen uten tap. Radiobjeller og e-bjeller ble også benyttet i Neiden. Beitesesongen var rolig, sannsynligvis pga. en stor hannbjørn ble felt ved skadefelling i 2012. Fylkesmannen brukte betydelig med ressurser på jevnlig møter med dette beitelaget i 2012. Tidlig nedsanking av sau er et tiltak som med stor sannsynlighet forebygger tap til bjørn og jerv. I de mest tapsbelastede beiteområder for sau ble det utlånt radiobjeller der det er mobildekning. Det ble også utlånt e-bjeller. Dette resulterte i bedre oversikt over taps situasjonen i beiteområdet, noe høyere dokumentasjonsgrad, rask og målrettet utrykning ved bjellealarm og noe lavere konfliktnivå. I fjor dekket vi utgifter for bruk av e-bjeller og radiobjeller. De radiobjellene som Fylkesmannen har lånt ut de siste år, blir i 2014 permanent tildelt sauenæringen etter søknad. Fremover vil det kun bli utlånt E-bjeller ved tapsundersøkelser i reindrift eller i sauenæringa. Andre større tiltak i sauenæringa inkluderer først og fremst flytting til øybeite i Vest-Finnmark (Seiland), innkjøp av radiobjeller/e-bjeller til tapsundersøkelser og mobile rovviltsikre strømgjerder. Erfaringene med flytting til øy er god med betydelig lavere tap enn på fastlandet, men gir en del utgifter til transport fra gård til beiteland med båt. Det ble gitt tilskudd til å dekke dette.

Både innenfor rein- og sauenæringen oppstår det akutte tap gjennom sesongen. For å redusere ytterligere tap raskest mulig, treffer Fylkesmannen gjennom hele året hastevedtak med tildeling av forebyggende midler til beitelag, siidaer og reinbeitedistrikter. Midlene går i hovedsak til forsterket tilsyn i en kortere periode i spesielt tapsutsatte områder.

Konfliktdempende tiltak

Det største fokuset har vært på Pasvik, hvor mennesker lever tett inn til områder med bjørn. For å forebygge at bjørn tiltrekkes bebyggelse og oppleves som problembjørn, finansierer Fylkesmannen hyppigere søppeltømming på sommerstid og levering av døde husdyr på avfallsmottaket i Kirkenes (7 stk.). Midler ble bevilget i 2013 til *Tur gleder* sitt prosjekt *Leve med Rovdyr*, som besøkte flere skoler og informerte om de store rovdirene. Det ble arrangert temamøte om *Leve med bjørn* i Karasjok og Kautokeino som et samarbeid mellom Fylkesmannen, SNO og et lokalt naturveiledningsfirma. Konfliktdempende tiltak i andre deler av fylket har først og fremst dreid seg om dialogmøter med kommuner og andre berørt parter.

Andre tiltak

FKT-midler ble benyttet til annonsering om tilskuddsordningen i fylkets aviser samt annonsering av rovviltjaktkvoter. Revidering av forvaltningsplan for rovvilt har krevd ekstra ressursbruk i 2013 i utvidet sekretariat.

Jaktrelaterte tiltak

Relativt stor innsats er brukt på å øke opplutning om gaupejakt og lisensjakt på jerv og bjørn. I slutten av 2012 bevilget vi midler til et jaktprosjekt for 2012 – 2013 i regi av NJFF Finnmark med fokus på å holde kurs og temakvelder om rovviltjakt i fylket. Tretten konkrete tiltak ble gjennomført. Det var to kurs i gaupejakt, to kurs i bjørnejakt og tre kurs i jervejakt, forsøk med lokkejakt på jerv over hele fylket, samt flere jegersamlinger og temasamlinger gjennom året. I januar 2013 tok vi initiativ til et samarbeidsprosjekt med NJFF for å prøve ut lokking av jerv, totalt 86 593 kr ble benyttet til dette tiltaket. Vi anser FOU-tiltak som kan bidra til å øke effektivitet i ordinær jakt som viktig. Også andre tiltak som skal stimulere til mer effektiv jakt og felling av rovvilt har fått støtte, blant annet bygging av flyttbare jervejaktbuer (7 stk.) og flere sms-viltkamera til utplassering på jerveåter. Sør-Varanger kommune har fått støtte til etablering av interkommunalt skadefellingslag for Sør-Varanger, Nesseby og Tane kommuner.

Fellingslag

I regi av Næring og Rovvilt prosjektet jobbes det med å etablere flere interkommunale skadefellingslag. Mange kommuner vegrer seg for å danne fellingslag da de ser på dette som en ekstraoppgave, hvor de ikke får dekket kostnadene. Fylkesmannen støttet et treningsprogram for hundekvipasjer for sporing av bjørn. To ekvipasjer fra Finnmark har etter avtale deltatt på trening i regi av SWDI. Tiltaket har vært organisert av «Dyr i drift» prosjektet hos Fylkesmannen i Troms. Ekvipasjene kan benyttes om SNO's personell med tjenestehunder ikke er tilgjengelig, eller det oppstår behov for flere ekvipasjer til sporing av bjørn samtidig i fellingsammenheng.

Bestandsovervåking

Det ble utbetalt dusør for tre innmeldinger av binner i følge med unger (dokumentert av SNO i etterkant) og seks dusører for innmelding av familiegrupper av gaupe i 2012 og 2013. Det er innvilget midler til fem gavekort blant de som har levert inn bjørnemøkk til SNO. Fylkesmannen samlet inn DNA av bjørn fra elgjegere, via samarbeid med Finnmarkseiendommens elgveiestasjoner og SNO. Via elgveiestasjoner i Kautokeino og Karasjok øker antall prøver fra år til år. Høsten 2013 ble det innvilget midler til et prosjekt i Lakselv våren 2014 som skal se på utfordringer med kongeørn i et kalvingsområde i Stabbursdalen. I flere områder av Finnmark vil det være behov for å øke ressursene til bestandsovervåking, vi mener FKT-midlene bør kunne benyttes til dette i avgrensede satsningsområder. Satsing på overvåking områdevis kan bidra til å få bedre oversikt i de fjellområder det er behov. I dag er overvåkingsresultater svært væravhengig og hvert enkelt SNO kontor har store områder de må dekke. Målsetninger om differensiert forvaltning i områder med forekomst av gaupe og jerv, og områder uten forekomst er kun delvis oppnådd i fylket. Områdevis er det yngling av både gaupe og jerv utenfor forvaltningsområdene for disse.

Prioritering 2014 i Finnmark etter fordeling

Fylkesmannen i Finnmark vil støtte jaktprosjekter, jaktkurs og andre tiltak som stimulerer til rovviltjakt i 2014. Det vil bli avsatt midler til aktiviteter i Næring og rovvilt prosjektet, kursing av fellingslag, kursing av bjørnehundekvipasjer, og møter med beitelag/ reinbeitedistrikter/skadefellingslag, ekstra søppeltømming i Pasvik m.m.

Tabell 2. Troms: Midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak 2013

	Tiltak	Ant søkn.	Ant inv.	Omsøkt sum	Budsjett	Benyttet	Merknad
Forebygg REIN	Tapsforebyggende tiltak – rein						
	Foring av tamrein/utvidet tilsyn	6	2	1 822 810	200 000	200 000	Hjertind og Gielas
	Akutt tiltak rein	1	1	10 000	100 000	10 000	Tjeldøya
Sum rein				1 832 810	300 000	210 000	
Forebygg SAU	Tapsforebyggende tiltak – sau						
	Tidlig nedsanking	38	36	0	700 000	559 097	Skibotn, Manndalen, Kitdalen, Middagsfjellet, Balsfjord, Mauken. Ikke alle som sanker tidlig tross tilsagn.
	Akutt tidlig nedsanking	2	2	77 742	100 000	77 742	Bardu
	Akutt tiltak sau	2	2	84 870	100 000	84 870	Bardu
	Planlagt utvidet tilsyn med kadaversøk, i kombinasjon med tidlig nedsanking	3	3	896 000	212 800	80 000	2 lag benyttet ikke midler til tilsyn
	Andre omsøkte tiltak (tilsyn Lyngen, tiltak rev, beredskapsareal)	3	0	389 000	0	0	Ikke prioritert pga. lite midler
Sum sau				1 447 612	1 112 800	801 709	
Andre tiltak som kan være tapsreducerende	Jakt/felling, bestandsregistrering, info/dialog, prosjekter						
	Jaktprosjekter	13	5	2 934 492	935 090	639 992	3 NJFF prosjekter, Bjørnesporing. Grunneiertillatelseprosjekt ble ikke igangsatt grunnet manglende ressurser
Sum andre tiltak						639 992	
Tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget (§6)							
	Tilsyn med kadaversøkekvipasjer	2	2	537 000	260 000	232 471	Gratangen og Nordreisa. Gratangen brukte ikke hele tilsagn.
	Kadaverhundprosjekt	2	2	171 000	171 000	171 000	
	Forskning	3	2	912 688	726 000	726 000	Bioforsk Tjøtta på Dyrøya, NINA (Bestandstilgang og tap i svensk reindrift)
	Radiobjeller, organisering	1	1	195 000	100 000	100 000	Landbruk nord
	Innkjøp radiobjeller					222 592	Restmidler
Sum øke kunnskapsgr.				1 815 688	1 257 000	1 452 063	
Konflikt dempende							
	Dyr i drift			1 000 000	1 000 000	1 000 000	
	Beitelagsmøter						ligger i sum DIVERSE
Sum konflikt						1 000 000	
Annet							
	Fellingsvederlag				600 000	758 448	Gratangen, Kåfjord, Evenes, Bardu og Målselv
	Fellingsvederlag privatpers, reiser	5	5	32 498	32 498	32 498	
	Opplæring	2	2	150 000	150 000	113 522	
	Tilskudd interkommunale lag	3	3	150 000	200 000	150 000	
	Dusører	4	4			26 975	
	Administrasjon og overhead				500 000	0	Ikke tillatt å ta av denne posten
	DIVERSE				100 000	119 213	Beitelagsmøter, kompetanseheving, honorar, DNA analyse
Sum annet						1 200 656	
SUM						5 304 420	Tildelt 6 000 000

Kap/post 1427.21	Tjenestekjøp					940 000	overhead, forvaltningsplankonsulent, div
	DRIFT ROVVILTNEMENDA						
	Lønn og godtgjørelse nemnda, samt tolketjenester				300 000	314 859	
	Reise, møte og hotell nemnda				200 000	117 964	
	Reise sekretariat, Andreas				70 000	97 177	
	Lønn sekretariat, Andreas				430 000	470 000	
	SUM					1 000 000	

I endelig tildelingsbrev fra DN datert 30. mai 2013, fikk Fylkesmannen i Troms tildelt 940 000,- på posten tjenestekjøp, det vil si 490 000,- mer på denne posten enn det Fylkesmannen i Troms i utgangspunktet hadde fordelt. Samtidig ble posten 1427.73 redusert med 440 000,- (bedt om 6 440 000).

Av det tildelte beløpet på post 1427.73 ble det igjen nesten 700 000,- kroner. Dette skyldtes at vi ikke hadde mulighet til å bruke denne posten til å dekke adm./overhead (500 000). I tillegg var det enkelte som fikk tilsagn om midler som ikke benyttet disse (tilsyn Mandalen, indre Kåfjord). Andre brukte ikke hele tilsagnet.

Forebyggende rein

I følge forvaltningsplanen for rovvilt i region 8, er det i utgangspunktet ønskelig å balansere tildelingen av midler til sau og rein i regionen. Når det gjelder forebyggende tiltak i reindriften er det få tiltak med dokumentert effekt. Vi har erfart at prosjekter i reindriften er mangelfullt beskrevet, og rapportering på bruk av tilskuddsmidler varierer. Dette resulterer i at sauene får tildelt mer midler enn reindriftnæringen. I reindriften er ekstra tilsyn i kalvingstiden det mest brukte tiltaket. I forslag til tildeling av midler til forskning og utvikling er det ønskelig å prioritere en del søknader på forskning på rein. Vi mener dette er med på å balansere regnestykket.

Forebyggende sau

Fylkesmannen har prioritert tidlig nedsanking i områder med store tap til jerv og fast bestand av jerv, og eller med høy forekomst av jerv. Vi har gitt støtte til både akutt og planlagt tidlig nedsanking. Vi har prioritert tilsyn med kadaversøk i områder med store tap og som har de fleste av de store rovviltartene. I tillegg har vi prioritert bruk av kadaversøkekvipasje for å avklare tapsforhold. Dokumentasjon av kadaverfunn er helt avgjørende for å avklare årsaken til tap av beitedyr. Dokumentasjonsgraden har historisk sett vært lavere i rovviltregion 8 enn gjennomsnittet for landet, som igjen gjør at vi ikke har god oversikt over tapsårsaker. Dette gjelder spesielt for sau i Troms. For å øke dokumentasjonsgraden, og finne tapsårsaker, har Fylkesmannen i Troms derfor valgt å gi støtte til dette. Vi har i tillegg stilt flere og strengere vilkår i forbindelse med tilsagn. Vi har kjøpt inn radiobjeller for restmidler. I løpet av 2013 har vi fortsatt satt av midler til prosjekt Beitebruk i utmark. Dette kom først ordentlig i gang fra og med i 2013. Dette er et treårig prosjekt med fokus på å styrke beitebruk. Vi mener et sterkere organisert beitebruk kan være et av de beste FKT-tiltakene vi har. Hvis vi ikke får brukere i beitelag til å samarbeide vil normalt tapsreducerende tiltak ikke fungere tilfredsstillende.

Konfliktdepende

Vi satte av 1 000 000,- til prosjekt *Dyr i drift*. Hovedmålsettingen med prosjektet er å bidra til å redusere skader fra rovvilt på beitedyr og på den måten bidra til å redusere konflikten mellom næringsutøvelse og forvaltning av rovvilt. Denne målsettingen skal nås gjennom

effektive forebyggende og konfliktdempende tiltak, kompetanseoppbygging og informasjonstiltak.

Forskning og utvikling (FOU)

Vi har fått inn noen søknader om forskning og utvikling i Troms, en av disse søknadene er prosjektinitiert av Fylkesmennene.

Andre tiltak som kan være direkte tapsreducerende

Jaktkurs, tilsynskurs, kompetanseheving bjørn, kompetanseheving fellingslag mv. ligger under her. Jaktkurs og veiledet jakt på gaupe, jerv og bjørn er høyt prioritert. Gjennom tilskudd til NJFF ønsket Fylkesmannen i Troms å øke oppslutningen om jakt på disse artene i befolkningen, samt i større grad å regulere rovviltbestanden ved ordinær jakt i fylket.

Regional tildeling og fordeling mellom fylkene 2014

Viser til brev fra Miljødirektoratet datert 05.04. 2014 om planleggingsrammer for rovviltnemndene. Rovviltnemnda i region 8 har fått i oppgave å fordele 14 millioner til forebyggende og konfliktdempende tiltak mellom fylkesmennene i Troms og Finnmark. I tillegg er det satt av 1,5 millioner til region 8 på kap. 1427.21 som kalles tjenestekjøp. Det er satt av 1 million kroner til drift av nemnda og sekretariatet.

Tjenestekjøp, kap. 1420.21

Region 8 er tildelt 1,5 til tjenestekjøp.

I brevet fra Miljødirektoratet står det: *Midler til tjenestekjøp og forskningsaktivitet i regi av direktoratet og rovviltnemndene vil bli tildelt over kap. 1420 post 21. Dette kan for eksempel være forsknings- og utredningsoppgaver som bidrar til utvikling og iverksettelse av effektive forebyggende tiltak, eller evaluering av effekter av igangsatte tiltak.*

Fylkesmennene har blitt enige om å dele denne posten i to, slik at det blir 750 000 til hvert av fylkene.

Drift av rovviltnemnda og sekretariatet – kap. 1420.21

Region 8 har fått 1 000 000 til drift av rovviltnemnda og sekretariatet. For lønn og godtgjørelse nemnda, er det satt av 300 000. For reise-, møte- og hotellutgifter er det satt av 200 000. For reise sekretariat er det satt av 70 000, og for lønn sekretariat 430 000. Nemnda må påse at de avsatte rammer ikke overskrides. Fylkesmannen i Troms er regnskapsførende enhet for disse midlene.

Fordeling av midler mellom fylkesmennene i Finnmark og Troms, kap. 1420.73

Rovviltnemnda i region 8 har fått i oppgave å fordele 14 millioner til forebyggende og konfliktdempende tiltak mellom Fylkesmannen i Finnmark og Fylkesmannen i Troms. Disse midlene ligger under kap. 1427.73.

Midlene blir fordelt ut fra fordelingsnøkkel vedtatt i rovviltnemnda i 2011. Antall ynglinger jerv, antall gaupefamilier, antall bjørn og antall beitedyr skal beskrive behovet for forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak i hvert fylke. Hver parameter er tildelt lik vekt. Med tanke på tetthet av rovvilt og antall beitende sau og rein får Finnmark i år en større andel av FKT-midlene i 2014. Hvis rovdyr tettheten i fylket går ned vil også fordeling av midler bli endret. Se tabell 3.

Tabell 3. Fordeling mellom fylkene basert på rovvilttetthet og antall beitedyr.

Parameter	Finnmark fylke		Totalt reg. 8	Troms fylke	
	%	Antall		Antall	%
BESTAND					
Ynglinger jerv 2013(etter uttak)	0	0	10	10	100
Gaupefamilier 2013 (etter uttak)	70	7	10	3	30
Antall bjørn 2012	89	49	55	6	11
Antall okkuperte KØ terr.	41	150	365	215	59
BEITEDYR	54	210000	386000	176000	46
SNITT % (fordeling)	51				49

Ved å bruke vedtatt fordelingsnøkkel skal Fylkesmannen i Troms i 2014 tildeles (49 % av tildelt sum) og Fylkesmannen i Finnmark tildeles kroner (51 % av tildelt sum) fra kap. 1427.73.

Fylkesmennene har blitt enige om å bruke 1 million til NINA – prosjekt ”Økologien bak gaupe og jervens predasjon på tamrein”. Sekretariatet foreslår at Fylkesmannen i Finnmark fortsatt saksbehandler prosjektene ”Økologien bak gaupe og jervens predasjon på tamrein”. Midlene trekkes av den totale potten (fra tilskudd kap 1420.73) før en fordeler resten av beløpet etter vedtatt fordelingsnøkkel. Det er derfor 13 millioner som skal fordeles på fylkene etter fordelingsnøkkel.

Fylkesmannen i Finnmark skal tildeles kr. 6 630 000,- fra kap. 1427.73 og 750 000 fra kap. 1427.21. Fylkesmannen i Troms skal tildeles kr. 6 370 000,- fra kap. 1427.73 og 750 000 fra kap. 1427.21. Fylkesmannen i Troms er sekretariat for nemnda og skal tildeles kr. 1000 000,- fra kap 1420.21 til sekretariat for nemnda.

Generelt om prioritering av midler i Troms og Finnmark

Fordelingen innad i Troms og Finnmark er baserte på innkomne søknader om tilskudd til forebyggende tiltak, samt praksis mht. fordeling i fylket. Vi prioriterer områder som er rovviltutsatt, har ynglinger, mye tap og dokumenterte skader.

Direktoratet for naturforvaltning vedtok forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak i januar 2013. I denne forskriften presiseres det at utvidet tilsynsaktivitet alene ikke skal få støtte, men kan gis støtte i kombinasjon med andre tiltak. I tillegg skal søknader som omfatter hele beitelag, siidaer og reinbeitedistrikt prioriteres ved behandling av søknader. Betydelige midler vil bli avsatt til å dekke utgifter ved skadefellingsoppdrag.

Prioritering Troms etter fordeling

Vi prioriterer beitelag/sankelag i stedet for enkeltbesetninger.

Dokumentasjon av kadaver er helt avgjørende for å avklare årsaken til tap av beitedyr. For å øke kunnskapsgrunnlaget, og finne tapsårsaker, har Fylkesmannen i Troms derfor fortsatt valgt å sette av midler til bruk av kadaversøkekvipasjer i enkelte beiteområder. Dette kan også ha nytteverdi når det gjelder valg av andre forebyggende tiltak. Vi har også valgt å gi støtte til forskning og kartlegging av ørnebestanden. Dette gjelder Dyrøya. Vi tror dette kan være med på å øke kunnskapsgrunnlaget vedrørende tap av beitedyr i kystnære områder.

Vi har satt av midler hvis det oppstår akutte situasjoner i løpet av sommeren. Fylkesmannen i Troms har også satt av et betydelig beløp til kommende skadefellinger som skal ha godtgjøring av FKT-midlene. Fylkesmannen i Troms kommer også i 2014 til å støtte jaktkurs og andre tiltak som stimulerer til rovviltjakt.

Tabell 4. Forslag til fordeling av FKT-midler i Troms i 2014

Type tiltak	Søkt om	Ant søk	Ant innv.	Total kostnad	Omsøkt	Foreløpig budsjet	Gitt tilskudd til
Forebygg rein § 5 a og b)							
	Foring av kalv innenfor gjerde, tilsyn , flytting av rein mm	7	4	3 087 410	2 822 910	371 000	Tilskudd til foring av kalv i innhegning, tilsyn kalvingstid.
	Akutt tiltak rein					100 000	
Sum rein				3 087 410	2 822 910	471 000	
Forebygg sau §5 a og b)							
	Planlagt utvidet tilsyn i komb med tidlig nedsanking	3	3	722 920	679 920	240 000	Tre lag som også får tilskudd tidlig nedsanking. Manddalen, Skibotn, indre Kåfjord.
	Tidlig nedsanking, hjemmebeite, beredskapsareal	6 (+ 3 lag)	2	649 250	569 250	200 000	To brukere som får midler til beredskapsområde.
	Tidlig nedsanking hele Troms				700 000	700 000	Manddalen, Skibotn, èn i Nordreisa, indre Kåfjord, Kitdalen
	Akutt tiltak sau					100 000	
	Akutt tidlig nedsanking					100 000	
Sum sau				1 372 170	1 949 170	1 340 000	
§ 5 c)	Andre tiltak som kan være direkte tapsred.						
	Diverse jaktprosjekter; rev, gaupe, bjørn, jerv, samling skytetechnik, oppsyn båser og buer, undervisningsfilm jervejakt, prosjekt grunneiertilatelse mm.	16	11				Gaupejaktkurs, jervejaktkurs, bjørnehundekvipasjer, grunneiertilatelse, wirebjørn, HMS, samling skadefellingslag mm.
Sum andre tiltak				3002020	2930020	1 112 580	
§ 6	Tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget						
	Organisering av radiobjeller, bruk av radiobjeller	2	1	216 950	197 700	137 700	Landbruk nord, org radiobjeller
	Forskning	3	2	974 200	909 200	349 200	Selenstatus i beitedyr og for i Dyrøy kommune
	Reindriftsseminar			150 000	150 000	150 000	
	Bruk av kadaversøkekviser for å avklare tapsforhold, kadaverhundprosjekt og norske kadaverh	5	5	1 353 220	1 038 220	605 720	Nordreisa, Gratangen og Skånland. Norske kadaverhunder og kadaverhundprosjekt
Sum § 6	Tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget			2 694 370	2 295 120	1 242 620	
Konfliktdepndende							
§ 7	Dyr i drift			1 000 000	1 000 000	1 000 000	
	Beitebruk i utmark			1 160 000	250 000	250 000	
Sum konfliktdepnd				2 160 000	1 250 000	1 250 000	
Annet							
	Fellingsvederlag	?	?			800 000	
	Diverse utgifter FM					100 000	
				Total sum	Omsøkt	Behov Troms	
				12 315 970	11 247 220	6 316 200	
Kap 1427.21	TJENESTEKLØP behov Troms						
M620	Drift av nemnd og sekretariat, Kap 1427.21						
Usikker på hva vi får	Lønn og godtgjørelse nemnda, samt tolketjenester					300 000	
	Reise, møte og hotell nemnda					200 000	
	Reise sekretariat, Andreas					70 000	
	Lønn sekretariat, Andreas					430 000	
	SUM					1 000 000	

Tabell 5. Forslag til fordeling av FKT-midler i Finnmark i 2014 (settes inn av FM-finnmark)

	Tiltak	Antall søknader	Omsøkt	Behov for 2014
Forebyggende tiltak rein				
	Andre tiltak rein			100 000
	Foring/Gjeting/utvidet tilsyn rein			350 000
	Kalving i gjerdet			0
	Flytting til annet beite rein			300 000
	Bruk av tekniske tiltak rein			150 000
	Akutt rein			300 000
sum rein		31	4 890 045	1 200 000
Forebyggende tiltak sau				
	Tidlig nedsanking sau			600 000
	Bruk av tekniske tiltak sau			0
	Forsinket slipp sau			50 000
	Gjeting/utvidet tilsyn sau			100 000
	Andre tiltak sau			0
	Flytting av sau til annet beite			150 000
	E-gjerder			0
	Beredskapsareal			150 000
	Gjeterhund/vokterhund			0
	Beiting på inngjerdet areal			300 000
	Akutt sau			100 000
Sum sau		19	1 693 227	1 450 000
Forebyggende tiltak felles				
	Fellingsvederlag/kompetanse bygging*	17	963 200	2 120 000
	Lokale FOU **	20	5 475 390	3 000 000
	Diverse***			120 000
Sum forebyggende				5 240 000
Konfliktdependende tiltak				
	Konfliktdependentiltak****	1	100 000	250 000
		88 søknader		
Behov av FKT midler i Finnmark 2014 ,post 1427.73:				8 140 000
Behov av FKT midler i Finnmark 2014, post 1427.21:				600 000

- * Utgifter fellingslag og fellingsforsøk og ca 300 000 kr til adm av sf lag Bestandsregistreringer av rovvilt, dusør for rovviltyngling / kongeørnhekking og godtgjøring fellingslag og jakttiltak
- ** FOU prosjekter rovvilt og lokale/kommunale prosjekter
- *** Informasjon, kompetanseheving, dialog
- **** Kadaverhandtering Pasvik/Sør- Varanger og andre FKT i fylket

7/14 Møteplan 2014

Vedtak:

Rovviltnemnda vedtar enstemmig innstilling til vedtak.

Innstilling til vedtak:

Møteplanen vedtas med følgende merknad: Møtene i nemnda må samkjøres med styremøter i prosjektene «Dyr i Drift» og «Beitedyr og Rovvilt» som holdes dagen før møtet i nemnda. Styremøte for «Beitedyr og rovvilt» holdes i forbindelse med møtet 26.06.

Rovviltnemnda i region 8 vedtar følgende møteplan for 2014:

Dato	Saker	Sted
27.5.2014	skadefellingskvoter	telefonmøte
26.6.2014	anbefaling lisensfellingskvote bjørn, lisensfellingskvote jerv, evt. klagebeh.	Vadsø
24.7.2014	evt. klagebehandling lisensfellingskvote jerv	telefonmøte
23.10.2014	kvote for kvotejakt på gaupe evt. anbefaling om kvote	Tromsø

Saksfremstilling

Det er problematisk på forhånd å kunne forutsi eksakt hvor mange møter det kommer til å bli behov for, og til hvilke tidspunkt det er behov for møter. Rovviltnemnda har likevel noen faste hendelser slik som fastsetting av kvoter for lisensfelling og kvotejakt, vedtak om skadefellingskvoter og anmodning om lisensfellingskvote for bjørn evt. også for gaupe.

Miljøverndepartementet har i brev av 16.12.2013 fastsatt frister for saksbehandling.

Rovviltnemndas møter må tilpasses slik at disse fristene overholdes. Samtidig er det ønskelig at vedtakene fattes nært opp til aktuelle lisensfelling, kvotejakt eller skadefelling. Dette for at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig.

Det kan tenkes at enkelte møter blir avlyst, for eksempel dersom det ikke kommer noen klage på vedtaket der det er satt av møtetid for klagebehandling. I slike tilfeller vil det bli sendt ut e-post om dette så snart sekretariatet og leder av nemnda har tatt denne avgjørelsen.

Det må også påberegnes at uforutsette saker/henvendelser gjør at det må innkalles til fysisk møte/telefonmøte eller avgjørelse per e-post på kortere varsel.